

Håndværkerfradrag gør solenergi hot

Tidligere var solenergi forbeholdt klimanørder og fageksperter, men nu er det blevet hot for danske boligejere at installere solceller eller solvarme. Interessen er stor, fordi det nye håndværkerfradrag giver kontant besparelse fra dag et.

Brænder du for at installere et solvarmeanlæg, koster det dig 37.000 kroner at komme i gang, men du står tilbage med 28 kroner ekstra om måneden det første år, når du trækker udgiften til lån fra energibesparelsen, viser en beregning fra Go' Energi. Det nye fradrag til håndværkere får regnestykket til at gå fra minus til plus.

Et typisk solcelleanlæg giver dig seks kroner i hånden om måneden det første år. Gevinsten får du, når du trækker udgiften til et lån på 100.000 kroner fra værdien af din egen elproduktion. Fortsætter energiprisen med at stige, bliver den månedlige gevinst større de følgende år.

Mange danskere er varme på ideen om at investere i de værdifulde solstråler. En ny repræsentativ undersøgelse fra Go' Energi viser, at hver fjerde forbruger overvejer at bruge det nye skattefradrag til at installere enten et solvarmeanlæg eller et solcelleanlæg.^[1]

"Vores undersøgelse viser, at rigtig mange boligejere går med planer om at installere solceller eller solvarme. Men det har heller aldrig været så attraktivt at udnytte solen, som det er nu med det nye håndværkerfradrag," siger Henrik Tæggaard Lund, sekretariatschef i Go' Energi.

Tjekket at investere i solenergi

Livsstilekspert Birthe Linddal er ikke overrasket over den store interesse for at bruge håndværkerfradraget til at investere i netop solenergi. Hun forklarer, at mange af de mennesker, som skal ud at købe hus, er børn af 1980'erne. Og de er vokset op med kampagner om at spare på energien.

"Når de alligevel skal bygge et hus, synes de det er "cool" at kunne vise solpaneler på taget. Det er de samme mennesker, som gerne vil betale et par ekstra kroner i supermarkedet for, at mælken er økologisk," mener Birthe Linddal.

Hun fortæller, at de danskere, der investerer i solenergi, er med på at prøve ting af. De går gerne foran.

"De er fremme i skoene og har undersøgt, hvad de kan gøre for at spare på energien. De træffer et aktivt valg ved at vælge solenergi," siger hun.

Større energibesparelser end forventet

Solvarme-teknologien har vist sig at være et godt bidrag til den primære varmekilde, for eksempel naturgas i almindelige husstande. Samtidig har boligejerne mulighed for at få et skattefradrag på op til 15.000 kroner per voksen i husstanden af den del af regningen, der udgør arbejdslønnen til for eksempel installation af solceller og solvarme.

Danmarks Tekniske Universitet har for nylig offentliggjort en større undersøgelse omkring solvarmeanlæg. Og her er konklusionen klar. Mange danske husstande kan spare store summer på energiregningen ved at supplere med den type solenergi.

"Undersøgelsen viste, at der er langt større energibesparelser at komme efter ved solvarmeanlæg, end vi havde regnet med. Det var meget positivt og meget overraskende. Det gjaldt alle de undersøgte anlæg," siger lektor Simon Furbo, der sammen med kollegaen Jianhua Fan har lavet undersøgelsen.

Ny trend: Solceller er for alle

Vi ser samme tendens, når det gælder solceller. Det kan nemlig langt bedre betale sig at investere i solceller nu end tidligere. Samtidig er der nu flere danske forhandlere, hvor forbrugere tidligere skulle til Tyskland for at købe billige solcelleanlæg.

Økonomien i solcelleanlæg er også blevet bedre for boligejere, efter at nettoordningen er blevet en realitet. Den gør det muligt at købe strømmen til samme pris, som du kan sælge den, hvis solcellerne producerer mere energi, end du skal bruge her og nu.

"Vi har nået et punkt, hvor en helt almindelig familie kan spare mange penge og energi ved at have solceller. Det gælder dog ikke i alle tilfælde, da der kan være store prisforskelle på anskaffelse og montage af anlægget," siger Ivan Katic, solcelleekspert ved Teknologisk Institut.

Søg viden på Go' Energis hjemmeside

På grund af de mange muligheder, så råder Go' Energi husejerne til at sætte sig godt ind i de forskellige løsninger, før de kaster sig over solenergien.

"Der er fordele ved både solvarmeanlæg og solceller. Det handler derfor om at finde den løsning, der passer til den enkelte husstand. Hvis man vil i gang med solenergi, råder vi derfor forbrugere til at søge information omkring solenergi på Go' Energis hjemmeside," siger Henrik Tæggaard Lund.

Fakta om solvarme

Et solvarmeanlæg overfører varme fra solen til din varmtvandsbeholder. Det giver dig varmt vand i hanerne, så du sparer opvarmningen af dit varme brugsvand.

Det er muligt at få et solvarmeanlæg, der kun opvarmer vandet, men det er også muligt med en kombination, hvor du både får varmt vand, og så bruger den overskydende energi til centralvarme, for eksempel gulvarme.

Fordele:

Solvarmeanlæg kan opvarme alt dit vand om sommeren og noget af vandet om vinteren.

Det nye fradrag giver dig en besparelse på over 7.000 kroner i løn til håndværkerne, hvis I er to voksne i husstanden.

Ulemper:

Du kan ikke lagre energien. Nyd det, når der er varmt vand, og vil du have det fulde udbytte, kan du installere et solvarmeanlæg, hvor du også kan bruge

energien til centralvarme.

Fakta om solceller I

Solcellen opfanger og omdanner solens stråler til elektrisk energi. Solceller gør det muligt for dig selv at producere strøm, så du kan spare penge på energiregningen.

Fordele:

Økonomien i solcelleanlæg er blevet bedre for boligejere, efter at nettoordningen er blevet en realitet. Den gør det muligt at købe strømmen til samme pris, som du kan sælge den, hvis solcellerne producerer mere energi, end du skal bruge her og nu. I

Nettoordningen gælder for solcelleanlæg på max. 6 kW. Produktionen fra et anlæg i den størrelse svarer til det gennemsnitlige forbrug af strøm hos en dansk familie om året. Det betyder, at produktion og forbrug går lige op.

Og det nye fradrag giver dig en endnu bedre økonomi. Det giver dig en besparelse på over 5.000 kroner i løn til håndværkerne, hvis I er to voksne i husstanden.

Ulemper:

Solceller producerer kun strøm om sommeren. Derfor er nettoordningen afgørende for, at det kan betale sig at investere i.

Læs mere om både solvarme og solceller på www.GoEnergi.dk/solenergi

Sådan har vi gjort

Go' Energi har fået information om anlæggene gennem Dansk Solcelleforening og VidenCentret Byggeri og anlæg. Vi har fået information om pris, størrelse og energiproduktion til en familie i et parcelhus.

Solvarmeanlægget:

Fakta

Areal: 4 m²

Produktion: 3.160 kWh/år

Størrelse på varmtvandsbeholder: 200 liter

Beregning

Lånebeløb: 37.123 kroner

Solvarmeanlæg: 23.200 kroner

Håndværkerfradrag (to voksne i husstanden): 7.077 kroner

Montage: 21.000 kroner

Månedlig gevinst med håndværkerfradrag: 28 kroner

Månedlig gevinst uden håndværkerfradrag: Minus 5 kroner

Solcelleanlægget:

Fakta

Areal: 28, 2 m²

Produktion: 2.820 kWh/år

Effekt: 4 kW

Beregning

Lånebeløb: 99.771 kroner

Solcelleanlæg: 88.500 kroner

Håndværkerfradrag (to voksne i husstanden): 5.729 kroner

Montage: 17.000 kroner

Månedlig gevinst med håndværkerfradrag: 6 kroner

Månedlig gevinst uden håndværkerfradrag: Minus 21 kroner

Lånene løber over 25 år, og anlæggene holder i gennemsnit mindst 20 år.

Cases

Solen fylder familiens badebassin med varmt vand

Yael Brender og hendes familie har haft solvarme i syv år og er ovenud lykkelige for valget. Den eneste udfordring er skoldningssikringen, der til tider giver op, fordi anlægget er så effektivt. II

Yael Brender bor med sin mand og to børn i Herfølge. De besluttede sig hurtigt for solenergi, efter de købte deres hus, fordi der oprindeligt var elvarme i huset. Det, vidste familien, var en alt for dyr løsning. De fik solvarme for syv år siden, og har dem i kombination med naturgas.

"Det er fantastisk. Det var en engangsinvestering, og nu har vi gratis adgang til masser af varmt vand," siger Yael Brender.

To små børn kræver meget vand

Selvom Yael Brender nyder det, skænker hun ikke solenergien så mange tanker i hverdagen.

"Vi bruger meget vand med to små børn, og så har jeg en mand, der træner meget. Men jeg går egentlig ikke op i at holde øje med det. Jeg nyder bare, at der er masser af gratis varmt vand til børnenes bade og svømmebassinet," siger hun.

Varme til vand er der mere end rigeligt af, og derfor bliver den overskydende energi brugt til netop at varme vandet i svømmebassinet. På sigt vil de dog gerne have mulighed for at bruge den overskydende energi til gulvarme. II

Spande med varmt vand til naboen

Familiens venner er også inspirerede af solvarmeanlægget og sammenligner med deres eget forbrug. Men der er en enkelt ulempe ved solvarmen. Hvis man kan kalde den det.

"Vi har simpelthen for meget varmt vand, så vi har oplevet skoldningssikringer, der røg. Vi har så rigeligt med varmt vand, at vi kan give naboerne spande med varmt vand," siger Yael Brender.

Solceller gør huset nemmere at sælge

Mikael Brink Christensen fik solceller for at spare på energiregningen og for at fremtidssikre huset ved et eventuelt salg. Han nyder de mange fordele ved solceller.

En solskinsdag betyder noget helt andet for Mikael Brink Christensen end for mange danskere. Har det været en god dag, giver det nemlig bonus i form af kontanter og en elmåler, der går baglæns. Mikael Brink Christensen har solceller og kan ikke dy sig for dagligt at tjekke, hvordan vejret har været på elmåleren. II

Han bor med sin kone og tre børn i Lind ved Herning, og de fik blandt andet solceller for at spare på energiregningen. II

"Selvfølgelig ville vi gerne spare penge, men det er også fascinerede at være selvforsynende. Desuden er solcellerne en måde at fremtidssikre huset, så det er mere populært på markedet, hvis vi en dag skal sælge det," siger Mikael Brink Christensen. II

Elmåleren går baglæns

Familien fik solceller i foråret i år. Mikael Brink Christensen var overrasket over, hvor let det gik med at installere solcellerne. To mænd kom om formiddagen, og hen ad eftermiddagen var arbejdet færdigt, og solen kunne gøre sit arbejde for familien. Blot få måneder efter anskaffelse er der energibesparelser at komme efter.

"Det er fantastisk at smutte forbi elmåleren, når jeg kommer hjem fra arbejde og se den gå baglæns. Jeg har altid interesseret mig meget for teknik og holdt øje med vores energiforbrug. Nu er det blevet endnu sjovere," siger Mikael Brink Christensen. I

---

[1] En undersøgelse foretaget af Usemeeds for Go' Energi viser, at 16 procent har planer om at investere i solvarme, mens 15 procent har planer om et solcelleanlæg. Syv procent har planer om begge former for solenergi.

Yderligere oplysninger:

Henrik Teglgaard Lund, sekretariatschef i Go' Energi, tlf. 33 95 58 01, e-mail: htl@goenergi.dk.

Om Go' Energi

Go' Energi er en uafhængig organisation med bestyrelse udpeget af klima- og energiministeren. Formålet med Go' Energi er at fremme energieffektiviseringer i husholdninger, det offentlige og erhvervslivet inden for alle former for energiforbrug – undtagen transport. Virkemidlerne er kampagner og formidling af viden i et konstruktivt samarbejde med markedets aktører. Go' Energi bygger videre på Elsparefondens arbejde.